

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se

Delbetänkandet Distribution av radio och tv i det nya medielandskapet (SOU 2025:116)

Ku2025/01252

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i delbetänkandet men vi lämnar våra synpunkter samlat gällande utredningens förslag kopplade till regler om framhävande.

11 Framhävande av innehåll av allmänintresse som tillhandahålls över internet

Utredningen föreslår en ny lag om framhävande av medietjänster av allmänintresse. Lagen ska ålägga leverantörer av vissa användargränssnitt, som ger åtkomst till medietjänster, en skyldighet att framhäva ljudradio- eller tv-tjänster av allmänintresse. Syftet är att säkerställa att befolkningen enkelt kan hitta sådant innehåll.

Konkurrensverket har inga synpunkter på utgångspunkten att public services uppdrag att tillhandahålla opartisk och saklig information utgör en viktig roll i det demokratiska systemet och att den rollen blivit viktigare, inte minst med tanke på det nya säkerhetspolitiska läget och den ökande mängden desinformation.

Däremot vidhåller Konkurrensverket ståndpunkten att det inte föreligger ett behov av en framhävandereglering.¹ Konkurrensverket anser att utredningen inte påvisat att det skett någon förändring på mediemarknaden som föranleder en annan bedömning än när Myndigheten för press, radio och tv (nuvarande Medie-

¹ Konkurrensverkets yttrande, *Myndigheten för press, radio och tv:s rapport Redovisning av uppdrag om vidareutredningsplikt och framhävande av innehåll av allmänt intresse*, Ku2023/00810. Konkurrensverket, dnr 842/2023.

myndigheten) utredde frågan för knappt tre år sedan och bedömde att det saknades behov av en sådan reglering.² Konkurrensverket avstyrker därför utredningens förslag om att införa bestämmelser om framhävande i en ny lag (11.4–11.7).

Konkurrensverket menar att förslagen riskerar att påverka konkurrensen negativt, och att det krävs tungt vägande skäl för att genom reglering begränsa en marknad på detta sätt. Utredningen har inte visat att det finns ett marknadsmisslyckande som motiverar en så pass ingripande och potentiellt konkurrensnedvridande reglering.

Som Konkurrensverket uppfattar saken finns det inte ett praktiskt och verkligt problem som motiverar införandet av regler om framhävande. Public service-företagen har en särställning på den inhemska radio- och tv-marknaden och deras webbsidor, appar m.m. är välkända. Det finns inget som tyder på att det finns några hinder för att konsumenter ska kunna hitta och ta del av public service-företagens programtjänster online, snarare råder det omvända.³ Utredningen motiverar i stället införandet med att det finns en risk för att public service-företagens ställning i framtiden kan försvagas och att man inte bör invänta ett sådant utfall innan en reglering införs. Utredningen har dock inte gjort ett sådant framtida scenario troligt.

Den föreslagna regleringen ger de utpekade tjänsterna, främst public service, en konkurrensfördel gentemot övriga medietjänster. Public service, som redan har en särställning genom sin offentliga finansiering⁴, får därmed ytterligare en författningsreglerad fördel gentemot kommersiella aktörer som måste konkurrera om både lyssnare/tittare och intäkter på marknadsmässiga villkor.

Den föreslagna regleringen begränsar också friheten för aktörer som omfattas av framhävandeskyldigheten att utforma sina produkter och tjänster utifrån konsumenternas efterfrågan och teknisk innovation. Utredningen konstaterar att nationella bestämmelser om en skyldighet att framhäva vissa medietjänster enbart kan gälla för aktörer som är etablerade i Sverige, vilket innebär att regleringen blir mindre effektiv. Konkurrensverket vill här påpeka att det också innebär att aktörer som är etablerade i Sverige får en annan regelbörda än sina globala konkurrenter, vilket riskerar att snedvrider konkurrensen. Det saknas helt en analys av konsekvenserna för konkurrensen i denna del.

² Myndigheten för press, radio och tv (nuvarande Mediemyndigheten), *Redovisning av uppdrag om vidaresändningsplikt och framhävande av innehåll av allmänt intresse*, Rapport 2023, dnr 22/01984.

³ Av betänkandet framgår att public service-företagens programtjänster är bland de mest använda strömningstjänsterna. Vidare uppger flera aktörer som skulle träffas av framhävandeskyldigheten att de redan i dag framhäver public service då det efterfrågas av konsumenter.

⁴ För utveckling av resonemangen om konkurrensförhållanden och public service-företagens särställning, se Konkurrensverkets yttrande, *Betänkandet Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34)*, Ku2024/00602. Konkurrensverket, dnr 402/2024.

12.4 Förslag om krav på analog radiomottagning i fordon

Utredningen föreslår att det ska införas ett krav i fordonsförordningen (2009:211) om att en bilradiomottagare som är inbyggd i en ny personbil eller buss även ska kunna ta emot och återge radiotjänster som tillhandahålls via analog markbunden radiosändning.

Konkurrensverket avstyrker förslaget. Konkurrensverket ifrågasätter inte beredskapsaspekten av förslaget och vikten av att säkerställa informations-spridning vid kriser. Det förefaller dock inte finnas ett praktiskt och verkligt problem som motiverar den föreslagna regleringen. Av betänkandet framgår att alla nya bilar i dag har en analog radiomottagare till följd av att det efterfrågas av konsumenter. Att införa ett krav på en specifik, äldre teknik, riskerar vidare att hämma teknisk utveckling, innovation och att påverka incitamenten att bygga ut det digitala marknätet.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit rådet Anna Spetz.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namn-underskrift.

Marie Östman